

9 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Οι διαδικασίες παραλαβής, συλλογής, αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων θα πρέπει να συμμορφώνονται, από κάθε άποψη, προς ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, κατάλληλο για τη σταδιακή μείωση των επιπτώσεων των εν λόγω δραστηριοτήτων στο περιβάλλον. Η εν λόγω συμμόρφωση τεκμαίρεται εάν οι διαδικασίες είναι σύμφωνες με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Η βασική περιβαλλοντική αρχή εκτέλεσης των παραπάνω διαδικασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1221/2009 υλοποιείται από την εφαρμογή ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης ισοδύναμου (ΣΠΔ) του EMAS ή του ISO 14001.

Η εφαρμογή συστήματος εξασφαλίζει αυστηρή συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία, ελαχιστοποίηση κάθε είδους παραγόμενων αποβλήτων και υψηλή ασφάλεια στις εργασίες αποθήκευσης, συλλογής, μεταφοράς και τελικής διάθεσης αποβλήτων.

Η διαδικασία του κεφαλαίου αυτού περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζονται οι περιβαλλοντικές παράμετροι των δραστηριοτήτων των Ευκολιών Υποδοχής αποβλήτων, εκτιμώνται οι σχετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις καθώς και οι απαιτούμενες ενέργειες ώστε να επιτευχθεί έλεγχος και σταδιακή μείωση των επιπτώσεων από τις δραστηριότητές τους στο περιβάλλον.

9.1 Διαδικασίες εκτίμησης περιβαλλοντικών συνεπειών

9.1.1 Ορισμοί

- Περιβαλλοντικό πτυχή είναι οποιοδήποτε στοιχείο της δραστηριότητας των ευκολιών υποδοχής που έχει ή είναι δυνατό να έχει επίδραση στο περιβάλλον.
- Περιβαλλοντική επίδραση/ επίπτωση είναι οποιαδήποτε αλλαγή στο περιβάλλον, θετική ή αρνητική, αντιστρεπτή ή μόνιμη, η οποία προκαλείται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από μία δραστηριότητα των ευκολιών υποδοχής αποβλήτων.
- Περιβαλλοντικός σκοπός είναι οποιοσδήποτε σκοπός καθορίζεται για την αντιμετώπιση συγκεκριμένου περιβαλλοντικού θέματος. Για κάθε περιβαλλοντικό θέμα είναι δυνατό να καθορίζονται ένας ή περισσότεροι περιβαλλοντικοί σκοποί.
- Περιβαλλοντικός στόχος είναι οποιαδήποτε συγκεκριμένη και, κατά το δυνατό, ποσοτικοποιημένη απαίτηση η οποία τίθεται προκειμένου να ικανοποιηθεί ο αντίστοιχος περιβαλλοντικός σκοπός. Για κάθε περιβαλλοντικό σκοπό είναι δυνατό να καθορίζονται περισσότεροι περιβαλλοντικοί στόχοι, με αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα.
- Περιβάλλον είναι ο χώρος στον οποίο λειτουργεί ένας οργανισμός, συμπεριλαμβανομένου του αέρα, του νερού, του εδάφους, των φυσικών πόρων, της χλωρίδας, της πανίδας, των ανθρώπων και της μεταξύ τους σχέσης.

9.1.2 Επιλογή δραστηριότητας ή διεργασίας

Το πρώτο στάδιο για την αναγνώριση των περιβαλλοντικών παραμέτρων είναι η επιλογή μιας δραστηριότητας. Η έκταση της επιλεγόμενης δραστηριότητας πρέπει να είναι τέτοια και να έχει νόημα η εξέτασή της αλλά και να μπορεί να κατανοηθεί επαρκώς. Για το σκοπό αυτό οι συγκεκριμένες δραστηριότητες του συνολικού έργου διαχείρισης αποβλήτων καταγράφονται στον **πίνακα Π/ΣΠΔ1**.

Εδώ τονίζεται ότι η διαδικασία προορίζεται για την αναγνώριση των σημαντικών περιβαλλοντικών παραμέτρων που συσχετίζονται με τη διαχείριση αποβλήτων και δεν προορίζεται να απαιτηθεί ανάλυση κύκλου ζωής. Έτσι, ουσιαστικά επιλέγονται κατηγορίες δραστηριοτήτων, προϊόντων ή υπηρεσιών ώστε να αναγνωριστούν τα θέματα εκείνα τα οποία δείχνουν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις.

9.1.3 Αναγνώριση Περιβαλλοντικών πτυχών

Στη συνέχεια αναγνωρίζονται όσο το δυνατόν περισσότερες περιβαλλοντικές πτυχές έχουν σχέση με την επιλεγμένη δραστηριότητα ή διεργασία λαμβάνοντας υπόψη τις κανονικές και μη συνθήκες εργασίας, την πιθανότητα πρόκλησης ατυχήματος, την χρήση επικινδύνων υλικών, την προηγούμενη εμπειρία. Επίσης, εντοπίζονται και καταγράφονται οι σχετικές νομοθετικές απαιτήσεις. Οι Περιβαλλοντικές πτυχές που αναγνωρίστηκαν καταγράφονται αντίστοιχα στον **πίνακα Π/ΣΠΔ1** του Παραρτήματος Εντύπων.

9.1.4 Καταγραφή των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Στη συνέχεια για κάθε περιβαλλοντική πτυχή γίνεται καθορισμός των θετικών και αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο κάθε στάδιο εκτέλεσης των προσφερόμενων υπηρεσιών από τους αναδόχους παροχής έργου ευκολιών υποδοχής αποβλήτων.

Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του **πίνακα Π/ΣΠΔ2** κάθε περιβαλλοντική επίπτωση εξετάζεται με κριτήρια οικονομικά και κοινωνικά όπως:

- το μέγεθος της επίπτωσης
- την πιθανότητα εμφάνισής της
- τη διάρκεια ή/και συχνότητα εμφάνισής της
- την υπαγωγή της σε ειδική νομοθετική ρύθμιση
- το οικονομικό κόστος που έπεται της επίπτωσης
- την κοινωνική ευαισθησία

Με την ανωτέρω αξιολόγηση αναγνωρίζονται τα Περιβαλλοντικά Θέματα που είναι σημαντικά προκειμένου να καθοριστούν για κάθε ένα από αυτά οι αντίστοιχοι περιβαλλοντικοί σκοποί και στόχοι.

9.2 Περιβαλλοντικοί σκοποί

Για κάθε περιβαλλοντική πτυχή που αναγνωρίστηκε ως σημαντικό καθορίζεται ένας περιβαλλοντικός σκοπός. Κατόπιν εξετάζονται και αναλύονται ζητήματα όπως:

- Η υφιστάμενη κατάσταση και εντοπίζονται τα ισχυρά και τα αδύνατα σημεία,
- Γίνονται εκτιμήσεις για τη δυνατότητα ικανοποίησης των απαιτήσεων που έχουν τεθεί και εντοπίζονται οι προϋποθέσεις (π.χ. σε προσωπικό, σε εξοπλισμό, σε τεχνογνωσία, σε κόστος)
- Διατυπώνονται εναλλακτικές προτάσεις αντιμετώπισης
- Διαπιστώνεται η πιθανή ανάγκη εκπόνησης σχετικής μελέτης πριν από τη λήψη αποφάσεων και ανατίθεται η εκπόνησή της σε συγκεκριμένο άτομο ή εξωτερικούς συνεργάτες, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Μετά την ανάλυση λαμβάνονται αποφάσεις για τα εξής:

- την προτεραιότητα αντιμετώπισης κάθε περιβαλλοντικού σκοπού
- την αναγκαιότητα σύνταξης και εφαρμογής ενός Προγράμματος Βελτίωσης (**έντυπο Ε/ΣΠΔ2**), στο οποίο καθορίζονται οι πρακτικές, τα μέσα, οι υπεύθυνοι και η ακολουθία των ενεργειών που πρέπει να γίνουν για την επίτευξη του περιβαλλοντικού σκοπού.
- την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού σκοπού με άλλο τρόπο, όπως την εφαρμογή συγκεκριμένων Οδηγιών και τον έλεγχο της εφαρμογής τους.
- τον υπεύθυνο που θα έχει τη συνολική ευθύνη και θα συνεργάζεται κατά περίπτωση με άλλα στελέχη και προσωπικό που επίσης καθορίζονται
- τους δείκτες μέτρησης που θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της εξέλιξης του περιβαλλοντικού σκοπού και την ποσοτική εκτίμηση της βελτίωσης στο περιβάλλον.
- Η εξέλιξη κάθε Περιβαλλοντικού Σκοπού παρακολουθείται με τη χρήση του **εντύπου Ε/ΣΠΔ1** το οποίο περιέχει τον Περιβαλλοντικό Σκοπό με τον κωδικό του, τον τρόπο αντιμετώπισής του (Διαδικασία ή Οδηγία), το όνομα του υπευθύνου που ανετέθη η παρακολούθηση του Περιβαλλοντικού Σκοπού.

9.2.1 Απαιτήσεις του ΣΠΔ

Ο φορέας καθιερώνει και τηρεί ένα ΣΠΔ, οι κατευθυντήριες οδηγίες του οποίου περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΕΠΔ).

Η διοίκηση ορίζει την Περιβαλλοντική Πολιτική της, έτσι ώστε να διασφαλίζει ότι αυτή:

- περιλαμβάνει τη δέσμευση συνεχούς βελτίωσης του ΣΠΔ με απώτερο σκοπό την πρόληψη της ρύπανσης
- περιλαμβάνει τη δέσμευση να συμμορφώνεται με την εκάστοτε ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και τους σχετικούς κανονισμούς, καθώς και κάθε

- άλλες απαιτήσεις ή πολιτικές που ο φορέας συμμερίζεται και αποδέχεται
- παρέχει σε σταθερή βάση τους εκάστοτε απαιτούμενους πόρους για την εφαρμογή της Περιβαλλοντικής πολιτικής που καθορίζεται από το ΣΠΔ
- τεκμηριώνεται, εφαρμόζεται και κοινοποιείται σε όλους τους εργαζόμενους και είναι διαθέσιμη στις Αρχές και στο κοινό, όταν και εφόσον απαιτηθεί.